

On se bojí. Mluvili s Fialou a divili se.

Elektrina, EU, vláda

- CZ24 News | 31. srpna 2022

ČESKO: Zlom v práci české vlády a řešení nelidských cen energií? Plán Fialova kabinetu na jednotné evropské řešení nenaplnuje optimismem ani ty, kteří mají vládě blízko. PL to řekly zdroje z blízkosti vládní koalice a Strakovy akademie.

“Plácají se v tom a nevědí, co dělat,” bylo nám řečeno s tím, že stále víc lidí nabývá přesvědčení, že vedení státu je loajální k někomu úplně jinému než k českým občanům.

Kritika vláda z vlastních řad zesiluje. Důvod je stále stejný, zoufalá situace s cenami energií a přešlapování na místě. Premiér a ministr průmyslu sice slibují jednotné evropské řešení, ale mnozí nad tím kroutí hlavou. ParlamentníListy hovořily s několika významně postavenými představiteli koalice.

“Minulý týden jsem si uvědomil, že trh s energiemi nefunguje,” řekl nedávno šéf resortu průmyslu a obchodu Jozef Síkela (STAN). Nejen v řadách některých vládních kolegů, členů koaličních stran, ale i mezi experty tím vyvolal jak posměch, tak vztek. Opakované sondování situace mezi členskou základnou ODS pak ukazuje, že i vlastním členům dochází trpělivost s premiérem Fialou.

Světlem naděje sice může být avizovaný summit EU, který svolal ministr Síkela a hledání společného řešení krize v EU, které už před tím avizoval premiér Petr Fiala, ale každým dalším dnem a odhalením, o co vlastně hodlá česká vláda v Bruselu usilovat, se naděje mezi mnoha lidmi vytrácí.

“Většině lidí připadá, že jsou slepí a hluchí, že díky své pozici izolované od reality a občanů netuší, že je něco hodně špatně. Tak to ale úplně není. Vláda si uvědomuje, jakém průšvihů čelíme, ale možná jejímu vedení nedochází, jak extrémní průšvih to je a co všechno se může stát, když nebude razantně řešen. Několik mých známých mělo možnost buď přímo mluvit nebo být svědky krátkých debat nebo výměny názorů s premiérem. On všude s vážnou tváří říká, že jednotné evropské řešení je to správné, že vláda pomáhá už teď, že dělají co můžou. Podle mě je o tom Fiala opravdu přesvědčený. Ti další pak spíš neví co dělat, plácají se v tom, totálně ve všem plavou. Proto ty zmatky, komunikační katastrofy. Vláda se bojí rozhodovat suverénně a rychle. Chybí odvaha, což je v krizové situaci totéž, jako když začne hořet a hasiči by se báli vyjet ze základny, protože si nejsou jistí, jestli se můžou načerpat vodu v rybníce po cestě,” popisuje naši redakci situaci zdroj velmi dobře obeznámený s děním ve vládě.

Podle něho je nejvýš pravděpodobné, že žádné razantní řešení na národní úrovni vláda jen tak nepřijme. “Myslí si, že musí počkat, že se na všem dohodne celá EU, až na to pomyslně budou mít razítko z Bruselu, že je to v pořádku. Na to skoro každý v EU kašle, velká část států dávno ceny zastropovala, další se k tomu chystají a připravují legislativní návrhy. Jistě se teď třesou, že přijde pan premiér jako “šéf EU” a oznámí, ať se ostatní na své přípravy vykašlou a začnou týdně a týdně vyjednávat o tom, jak to vyřešit jednotně,” kroutí hlavou zdroj PL.

Další z lidí, se kterým měla naše redakce možnost hovořit, se pohybuje na vysoké politické úrovni a má blízko ke Strakově akademii. Pokusil se nám přiblížit, v jakém rámci vláda a premiér dle jeho

pozorování uvažují.

“On (premiér Fiala, pozn. red.) si myslí, že musí všechno jít přísně v současných pravidlech a mantinelech. To je hlavní důvod, proč neudělali žádný důrazný krok. Jako premiér by si měl uvědomit, že tu má vládu a parlamentní většinu do toho, aby v případě nutnosti ta pravidla urychleně změnil. Kdy jindy je to zapotřebí než teď? Jako klidně můžou jednat i mimo ta pravidla a za pochodu vše změnit. V krizové situaci je životně důležité v řádu hodin přijímat rozhodnutí, naplňovat krizové scénáře a nečekat vůbec na nic. Jinak je vláda lidem k ničemu. Kritizovali Babiše, že jeho končící vlády loni poslední dva měsíce roku odpustila DPH na elektřinu, že to prý bylo protizákonné. I kdyby bylo, tak co? Lidem to aspoň trochu ulevilo,” popisuje nám důvěryhodný zdroj.

Podle jeho slov sice někteří ministři vážnost situace chápou, ale s rychlými a účinnými řešeními jsou v menšině. “Takový Blažek to pojmenoval naprosto přesně. Stát není otrokem svých zákonů, má si zákony upravit tak, aby byly prospěšné lidem. Když to posunu dál, tak vládě by mělo co nejdřív dockvanout, že se zodpovídá občanům České republiky a nikomu jinému. Oni se bojí, že si naštvou někoho v Berlíně, Bruselu nebo Washingtonu, proto tak přešlapují. Proč si myslíte, že nešlápli na stopku ohledně obchodování naší elektřiny na lipské burze? Protože by se to nelíbilo německé vládě. Takhle by se dalo pokračovat. Hodně známých mi říká, že to koalici dojde a začne urychleně makat. Za prvé tomu nevěřím, protože kdyby chtěli, už podniknou důležité kroky dávno. Za druhé, i kdyby teď začali, už nezachráně zdaleka tolik, jako kdyby přijímali rozhodná opatření před několika měsíci, jako to dělala většina zemí v našem okolí,” dodal zdroj blízký Strakově akademii.

Zdroj: Parlamentní listy